

část patnáctá **Pořádek a řád**

Jarní prázdniny proběhly téměř tak, jak Vojta očekával. Ale háček byl v tom slově „TÉMĚŘ“. Ono to totiž několik dnů opravdu vypadalo tak, jako že se kromě generálního úklidu jejich třípokojového panelákového bytu a hodin angličtiny nebude dít nic. Ale vezměme to popořádku.

Nejhorší to bylo v pondělí. Z neznámého důvodu začínala maminka úklid vždy Vojtovým pokojem. Už celý týden předem to naznačovala. Jak se taková věc s potřebou generálního úklidu naznačuje? Třeba kdykoliv šla maminka kolem Vojtových dveří, nahlédla do pokoje, zadívala se na věci, které měl Vojta jako vždy při ruce na stole a významně zakroutila hlavou. Nebo když ho ráno budila a po cestě k posteli zakopla o hromádku časopisů, které Vojta zásadně čte vleže na koberci, hlasitě si povzdechla: „Jako sopka po výbuchu. Už abychom se do toho pořádného úklidu dali, když si ani v deseti letech nedokážeš kolem sebe udržet pořádek.“

Ta poslední věta se Vojty trochu dotkla. Věděl o sobě, že je TROCHU nepořádný. Ale nemyslel si, že by to vyžadovalo takové zásahy, kterých se maminka dopouštěla v jeho pokoji na začátku každých prázdnin. Je pravda, že si jednou založil stránku v Abíčku ponožkou, což potom maminka vyprávěla několika sousedkám a ještě tetě Mar-

tě jako ukázkou jeho „děsivé nepořádnosti“. Ale byla to jeho ponožka a byla lichá. Vojta pro ni jen našel uplatnění. Protože uznejte, copak se dá chodit po ulicích s jednou ponožkou na noze? Vojta měl pocit, že je zbytečné, aby takové věci rozebírala maminka s kdekým. Zvláště, když se tomu všichni hlasitě smáli. Vojta věděl, že se smějí jemu a nepřipadal si přitom vůbec dobře.

Těch lichých ponožek měl ovšem celou zásobu. Maminka dokonce jeden čas vyhlásila jejich stopování a zjistila, že se neztrácejí na cestě mezi košem na prádlo, pračkou a sušákem. Že se objevují osaměle právě už v tom koši. Ale z nohou si Vojta sundával vždycky ponožky dvě. Bermundský trojúhelník se tedy nacházel ve Vojtově pokoji. Ten název vymyslel tatínek, když to jednou řešili u snídani. Vojta to vzal vážně: Na dveře svého pokoje si vylepil mapu a červenou fixkou na ni Bermundský trojúhelník vyznačil. Tím pádem se také dočetl, že tam se ztrácejí celá letadla a velké lodě. A beze stopy. Prostě záhada. Nebo že by novináři přeháněli? Někteří vědci to vysvětlovali jinak - jak? Najdi si to sám!

Takže pondělní úklid začal tím, že Vojta dostal hned po snídani od maminky hodinu na to, aby uklidil všechny věci, které měl na různých místech pokoje, do skříně a skříněk. To udělal velmi rychle. Jenže maminka v zápě-

tí ty skříně a skříňky otevřela a prohlásila: „No to snad nemyslíš, Vojto, vážně. Řekla jsem uklidit a ne naházet. Přerovnáš si to sám nebo ti mám všechno vyházet?“ Vyházet věci na koberec Vojta nechtěl. Připadalo mu to POTUPNÉ. Odevzdaně začal rovnat časopisy do sloupečků, ponožky do jedné přihrádky, trička do druhé. Maminka se chvíli na jeho boj dívala. Najednou se usmála a řekla: „Můžu ti s tím, Vojto, pomoci? Přeci tě nechci jen tak trápit.“ Vojtu to potěšilo. Pokusil se o vděčný úsměv: „Tak jo. Mně nejdou trička nikdy tak hezky poskládat do komínků jako tobě.“ Vojta teď mamince ze skříně a skříněk podával kusy oblečení a maminka je na jeho váleňě skládala. Práce jim začala jít rychle od ruky. Během půl hodiny zmizely všechny kusy oblečení ze židlí a koutů pokoje a skříň i prádelník vypadaly přímo výstavně. Vojta se pustil do utírání prachu.

„Teď to tu už začíná vypadat k světu,“ usmála se při práci. Vojta se rozhlédl po pokoji: „No jo, ubyla tady spousta věcí, ale já mám vždycky po úklidu takový pocit, že jsem tu jen na návštěvě. Nebo jako že chceš udělat z mého pokojíku nemocniční pokoj.“

„Fakt?“ Podivila se maminka: „A já si zase připadám dobře jenom v místnostech, kde má všechno svoje místo a kde se neválí nic po podlaze. Já tomu říkám pořádek.“

„Aha“, pokračoval Vojta: „Mně přijde v pořádku i to, když vím, že mám kolem sebe všechno, co každou chvíli potřebuju. Je to přece příjemné a pohodlné.“

„Jenže v takové situaci si v těch věcech udržuješ těžko pořádek. Ábíčka se ti pomotají dohromady a už je nemáš seřazené podle čísel a ročníků, ponožky se ti poztrácejí, cédéčka máš brzy poškrábané – prostě Vojto, ze života se ti stane CHAOS.“

„Chaos? Co je to chaos?“

„Promiň, chaos je řecké slovo a česky to znamená prostě opak řádu. Řád se řekne řecky KOSMOS.“

„Kosmos, jako vesmír, jo?“

„Hm, jako vesmír. Jako že ve vesmíru panuje řád, proto ho Řekové nazvali kosmos.“

„Takže mít věci poskládané ve skříňkách znamená mít v pokoji jako ve vesmíru?“

„Ne, Vojto, tak jednoduše bych to neřekla,“ a maminka zůstala stát s voňavým hadříkem v ruce proti Vojtovi:

„Řekla bych, že udržovat si kolem sebe pořádek znamená být prostě součástí kosmu – řádu, který nás všude obklopuje.“

„Když já ale mám ty věci kolem sebe, mami, fakt rád. Já se v nich vyznám. Mně nepřipadají jako nějaký chaos.“

„Možná,“ připustila maminka, „ale jestli to nemáš, Vojto, o to těžší.“

„A tobě to, mami, připadá fakt důležitý, jestli mám v pokoji ten tvůj pořádek nebo ten svůj?“ zapochyboval Vojta.

„Asi jsme, Vojto, opravdu každý jiný. Já mám ráda všechno jasné a upravené. Nejen věci. Ale i myšlenky.“

„A já zase mám rád všechno po ruce. I nápady a vtipy, a tak...“

Když spolu ještě dopoledne umývali okno, panovala mezi Vojtou a maminkou dobrá nálada. Vojta byl rád. Pochopil, proč je jeho maminka taková, jaká je: všechno musí mít na svém místě. I myšlenky nebo názory. Proto ona vždycky všechno tak rychle rozhodne a vyřeší. Potřebuje mít v hlavě pořádek. Má to tak prostě ráda. Vojta má rád věci kolem sebe. I myšlenky. Vůbec mu nevádí, že na něco pořád kolem dokola myslí a než to stačí vyřešit, skočí mu do hlavy nějaký jiný problém nebo jiná otázka. Má to tak prostě rád.

Jak je to s pořádkem a řádem v jejich bytě a v jejich hlavách, v tom si za to pondělní uklízečí dopoledne Vojta jasno udělal. Jak je to ale s tím pořádkem a řádem ve světě a ve vesmíru, nad tím se musí ještě víc zamyslet.

Pro přemýšlivé hlavy

Máš rád/a spíše chaos nebo pořádek? V čem jsou jejich výhody a nevýhody podle tebe?

Když se podíváte ve hvězdárně dalekohledem, má tam každá hvězda a planeta svoje místo a i když se všechno pohybuje, má to svůj řád. Ale když si vzpomenete na takové zemětřesení nebo tsunami, nebo sopku po výbuchu, v tu chvíli se svět opravdu podobá spíš Vojtově pokoji před generálním úklidem. Podobá se podle tebe svět více tomu pořádku, jak ho má ráda maminka, nebo spíš tomu, jak ho má rád Vojta?

Proč vůbec Bůh stvořil svět také se spoustou nepořádku? Nebo je to ještě nějak jinak?

Zkus se zeptat

Znáš někoho, o kom si myslíš, že to má s pořádkem v hlavě úplně opačně než ty? Zkus se ho na to přeptat! Možná přijdete na zajímavé věci!

Zkus pokus

Vyzkoušej si, jako to je „na druhé straně“, a pokus se mít aspoň půl dne mít kolem sebe a ve svých myšlenkách buď pořádek nebo nepořádek, podle toho, co z toho neumíš. Co je snazší? Učit se mít pořádek, nebo učit se mít nepořádek?

